

ОНТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы және фармакогнозия кафедрасы		43/- 2025
«Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы		1бет36-ген

Силлабус
«Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы
«6В10106 - Фармация»Білім беру бағдарламасы

1. Пән туралы жалпы мағлұмат			
1.1	Пән коды:RDOE3305	1.6	Оқу жылы: 2025-2026
1.2	Пән атауы:Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы	1.7	Курсы: 3 курс
1.3	Реквизитке дейінгі:ботаника, латынтілі, фармакогнозия.	1.8	Семестрі: 5
1.4	Реквизиттен кейінгі:инновациялық фармацевтикалық технология	1.9	Кредит саны (ECTS):5
1.5	Циклі:КП	1.10	Компоненті:ТК
2. Пәнніңмазмұны (50 сөзден аспайды)			
Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы Қазақстан Республикасының ресурстық аймақтары және ресурстық зерттеу перспективалары. Дәрілік өсімдіктер қорларын анықтаудың бірыңғай әдісі. Дәрілік өсімдіктердің экологиясы, дәрілік өсімдіктердің сапасына экологиялық факторлардың әсері. Түрлі морфологиялық топтардың дәрілік өсімдіктер шикізатын жинаудың тиімді әдістері.			
3. Жиынтықбағалаунысаны			
3.1	Тестілеу	3.5	Курстық жұмыс
3.2	Жазбаша-✓	3.6	Эссе
3.3	Ауызша	3.7	Жоба
3.4	ОҚТЕ/ОҚКЕнемесетәжірибелік дағжыларды қабылдау	3.8	Басқа (белгілеу)
4. Пәннің мақсаттары			
Болашақмамандардадәрілікөсімдіктердіанықтау,дәрілікөсімдік шикізатын тиімді және ғылыми тұрғыдан дайындау, белгілі бір дәрілік өсімдіктердің түрлерін және ресурс қорларын сақтау бойынша қажетті біліммен дағдыны қалыптастыру.			
5. Оқытудың соңғы нәтижелері (пәннің ОН)			
ОН1	Осы саладағы озық білім негізделген, зерттелетін саладағы білім мен түсініктерін көрсету : -«Қызыл кітапқа» енген өсімдіктер, дәрілік ресурстану аумағында қазіргі заманауи ғылыми зерттеу бағыттары, фармацевтің келешекте кәсіптік қызметі үшін ресурстану және дәрілік өсімдіктер экологиясы пәнінің міндеттерін және мақсаттарын көрсете алады;		
ОН2	Білімін және түсінігін қолдану (кәсібиден кейде білім мен түсінігін қолдану, дәлелдерді қалыптастыру және оқытылатын саладағы мәселелерді шешу): -Дәрілердің қайта қалпына келуі жылдамдығына ықпал ететін факторлардың сандық бағалау жұмыстарын жүргізеді, әртүрлі ареалдағы және популяциядағы дәрілік өсімдіктерді сыртқы белгілеріне қарапанықтайды; -Сирек кездесетін және жойылу қаупіндегі дәрілік өсімдіктерді қорғау бойынша іс-шараларды, өсімдіктердің бағалы дәрілік түрлерін гербаризациялау, фитоценоздың геоботаникалық сипаттамасын береді;		

ОН3	<p>Әлеуметтік, этикалық және ғылыми пайымдауларды ескере отырып, пайымдаулардың қалыптастыру үшін ақпаратты жинау мен түсіндіруді жүзеге асыру:</p> <p>- Бүкіл ареал бойынша ДӨШ тапшы түрлерін және тоннамен дайындауға болатын перспективті аудандарды анықтауды, техникалық өсімдіктерді және жабайы өсетін өсімдіктердің жемістерін, тағамдық, дәрумендік немесе экспорттауға шығатын ДӨ қорын, шетелдің флорасынан келген қолдан жерсіндірген өсімдіктер немесе ТМ Делдерінде жерсіндірген бұталы және ағаш текті өсімдіктердің қорын зерттеу бойынша білімін қалыптастырады.</p>	
ОН4	<p>Мамандарға, сондай-ақ маман емес мамандарға ақпарат, идеялар, мәселелер мен шешімдерді хабарлау:</p> <p>- Дәрілік өсімдіктерді жинау, дайындау, қолдану және қорғау, сақтау сұрақтары бойынша тұрғындарға, сонымен қатар фармацевтерге, дәрігерлерге дәрілік өсімдік шикізат туралы ақпаратты іздеп және оны өндеу жұмыстарын жүргізе алады.</p>	
ОН5	<p>Оқытылатын салада оған әрі оқуды өз бетінше жалғастыру үшін қажетті оқытудағылары</p> <p>- Шикізат көзі жеткіліксіз, Қызыл кітапқа енген ареалы шектеулі ДӨ зерттеу, өсімдік текті ДЗ және ДӨШ талдау, өңдеу, сақтау және жіберу, шикізатты стандартты жағдайға келтіру, ДӨШ қабылдау бойынша нұсқауретінде өзін-өзі бақылау қарасын бере алады.</p>	
ОН6	<p>Ғылыми зерттеулер мен академиялық хаттардың нәтижелерін білуге және оларды оқытылатын салада қолдану:</p> <p>- Табиғи және арнайы ғылымдарының саласындағы құзреттілігі. Оқу эксперименттерді қойып жүргізгенде білім берушілерге (оқытушылар мен емтихан қабылдаушыларға) өз білімі мен дағдыларды жеткізе алады, алынған нәтижелерді түсіндіріп оған талқылау бере алады;</p> <p>- Компьютерлік және ақпараттық құзреттілік.</p> <p>Дәрілік өсімдіктерді жинау, дайындау, қолдану және қорғау, сақтау сұрақтары бойынша тұрғындарға, сонымен қатар фармацевтерге, дәрігерлерге дәрілік өсімдік шикізат туралы ақпаратты іздеп және оны өндеу жұмыстарын жүргізе алады;</p> <p>- Кәсіпкерлік құзреттілік. Фармакогнозия саласында басқаларды оқытып, өз білімдерін тереңдете алады.</p>	
ОН7	<p>Оқытылатын салада олардың арасындағы күрделі тәуелділік, құбылыстар, теориялар мен фактілерді түсінуге және білімін қолдану</p> <p>- Денсаулығын қорғау және нығайту, сыртқы ортадан кері әсер ететін факторларды ескерту мақсатында іс-шараларды ұйымдастыру кезінде фармацевтің кәсіптік қызметінде алған білімдерін қолданады.</p>	
5.1	Пәннің ОН	Пәннің ОН-мен байланысты БББ оқыту нәтижелері
	ОН 1	ОН1 Денсаулық сақтау саласындағы қолданыстағы ҚР заңнамаларына және тиісті фармацевтикалық іс-тәжірибелеріне (GxP) сәйкес фармацевтика саласының дамуының қазіргі заманғы үрдісі туралы кәсіби білімін және түсінігін көрсете алады.
	ОН 2	ОН 2 Тұрғындарды сапалы, тиімді және қауіпсіз дәрілік заттармен және медициналық бұйымдармен қамтамасыз етуді ұйымдастырады және жүзеге асырады.
	ОН 3	
	ОН 4	ОН7 Дәрілік шикізат қорын анықтау, дайындау және талдау жүргізуді ұйымдастырады және жүзеге асырады.
	ОН 5	
	ОН 6	
	ОН 7	ОН 11 Кәсіби және жеке тұлға ретінде дамуы және кәсіби міндеттерді тиімді атқару үшін қажетті ақпараттарды пайдалана біледі.

ОНТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казakhstanская медицинская академия»	43/- 2025 3бет36-тен
Дәрілер технологиясы және фармакогнозия кафедрасы «Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы		

6. Пәнтуралытолықақпарат						
6.1	Өткізуорны (ғимарат, аудитория):Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы, бас ғимарат, фармакогнозия кафедрасы. Әл-Фараби алаңы - 1, 5 қабат, № 513 А,Б; 515 А,Б. аудиториялары. Телефон (АТС) 40-82-06 (ішкі – 240)					
6.2	Сағат саны	Дәріс	Тәжір. сабақ	Зерт.сабақ	БӨЖ	ОБӨЖ
		10	40		85	15
7. Оқытушылар туралы мәліметтер						
№	Т.А.Ж.	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық адресі			
1.	ОрынбасароваК.К.	фарм.ғ.к.,профессор	kulpan_ok@mail.ru			
2.	Иманалиева С.М.	Аға оқытушы, мед.ғ. магистрі	salta.088@bk.ru			
8. Тақырыптық жоспар						
Апт а/ күн	Тақырып атауы	Апта/ күн	Тақырып атауы	Апта/ күн	Тақырып атауы	Апта/ күн
1.	Дәріс. Ресурстану және дәрілік өсімдіктердің экологиясы - ғылым ретінде және оның фармацевтің ғылыми білім жүйесіндегі орны	Ресурс тануға кіріспе. Пәннің мақсаттары мен міндеттері.Дәрілік өсімдіктердің ресурстары. Өсімдіктерді пайдалану салалары. Экспедициялық ресурстанулық зерттеу.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	1	Шолулық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік ресурстарын ұтымды пайдалану жүйесінде ресурс тану мен экологияның рөлі және маңызы	Дәрілік ресурс танудың мақсаттары мен міндеттері, әдістері. Дәрілік өсімдіктердің ресурстануда пайдаланылатын негізгі ұғымдар мен терминдер. Зерттеу объектісін таңдау және ресурс зерттеушінің жұмысын жоспарлау.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ	Қазақстандағы	ОН 1	1/4	Рефератт	Рефератты, тестік

	тақырыбы жәнетапсырмасы. Қазақстандағы ресурстануды ұйымдастыру және дамыту жұмыстары.	ресурстануды ұйымдастыру жұмыстары және даму тарихы. Фармацевтердің болашақ кәсіби қызметіндегі дәрілік өсімдіктер ресурстанудың және экологиясының мақсаттарымен міндеттері	ОН 2 ОН 3		ы дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	тапсырмаларды бағалау
2	Дәріс. Қазақстан Республикасындағы ресурстық аймақтар және ресурстық зерттеулердің перспективалары	Қазақстанның өсімдіктері және дәрілік өсімдіктердің таралуы. Қазақстанның өсімдіктері зонасының ендігіне және олардың дәрілік өсімдіктеріне сипаттама. Қазақстан тауларының биіктік белдеулері және дәрілік өсімдіктердің таралуына сипаттама. Қазақстанның арам және мәдени дәрілік флорасы.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Қазақстанның өсімдіктері және дәрілік өсімдіктердің таралуы. Өсімдік жамылғысының динамикасы.	Қазақстанның өсімдіктері зонасының ендігіне және олардың дәрілік өсімдіктеріне сипаттама. Қазақстан тауларының биіктік белдеулері және дәрілік өсімдіктердің таралуына сипаттама. Қазақстанның арам және мәдени дәрілік флорасы. Фитоценоздың флористикалық құрамы. Геоботаникалық сипаттаманың сұлбасы. Фитоценоздың жіктелуі.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы	Фитоценоз, фитоценоздың	ОН 1 ОН 2	1/5	Рефератты	Рефератты, тестік тапсырмаларды

	жәнетапсырмасы. ҚР ресурстық аймақтары. Фитоценоздың қалыптасуындағы адамның рөлі.	құрылысы. Фитоценоздардың геоботаникалық сипаттамасы. Фитоценоздарды жіктеу және бірыңғай фитоценология жүйесі. Бірыңғай фитоценология номенклатурасы.	ОН 3		дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	бағалау
3.	Тәжірибелік сабақ. Ресурстану зерттеулерін жүргізудің негізгі кезендері мен түсініктері.	Экспедициялық ресурстанулық зерттеу. Зерттеу объектісін таңдау және ресурс зерттеушінің жұмысын жоспарлау. Картографиялық материалдар. Экспедициялық ресурстану зерттеулерін жүргізу кезендері мен талаптары. Ресурстық зерттеу объектілерін іріктеу. Дайындық жұмыстары. Жиналған деректердің нәтижелері бойынша далалық зерттеулер. Деректерді камералдық өңдеу.	ОН 2 ОН 3	2	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау, ситуациялық есептер шығару
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Экспедициялық ресурстанулық зерттеу. Дәрілік өсімдіктерді картаға түсіру	Экспедициялық ресурстану зерттеулерін жүргізу кезендері. Ресурстануды жүргізуге қойылатын жалпы талаптар, зерттеулер. Картографиялық материалды дайындау. Ареалдарды картаға түсіру тәсілдері.	ОН 2 ОН 3	1/5	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау
4.	Дәріс. Дәрілік өсімдіктерді далалық зерттеу	Ресурстанулық зерттеу объектілерін анықтау және іріктеу. Дайындық жұмыстары.	ОН 2 ОН 3	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)

<p>әдістері</p>	<p>Қажетті деректерді жинау бойынша экспедициялық зерттеулер. Далалық тексеру деректерін өңдеу және есептік құжаттарды жасау. Фитоценозды анықтау және оның флористикалық құрамы. Өсімдіктердің даму фазалары. Фитоценоздардың геоботаникалық сипаттамасы. Өсімдік жамылғысының динамикасы. Фитоценоздарды жіктеу.</p>				
<p>Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік жабыны қорын нақты алқапта анықтау.</p>	<p>Дәрілік өсімдіктің өнімділігіне әсер ететін факторлар. Дәрілік өсімдік шикізатының өнімділігін анықтау әдістері. Дәрілік өсімдіктердің алқаптары мен өсімдік жабынын анықтау. Шөпті, ағашты және бұталы өсімдіктердің әртүрлі шикізат түрлерінің қорының мөлшерін анықтау. Дәрілік өсімдік түр популяциясына антропогендік қысымдардың әсерлері. Есептік алаңдағы өнімділікті анықтау және есептеу (формуласы). Есептік алаңда өнімділікті анықтау.</p>	<p>ОН 2 ОН 3</p>	<p>3</p>	<p>Кіші топтарда жұмыс</p>	<p>Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау</p>
<p>ОБӨЖ. БӨЖ</p>	<p>Шөпті өсімдіктердің</p>	<p>ОН 2</p>	<p>1/4</p>	<p>Рефератт</p>	<p>Рефератты, тестік</p>

	тақырыбы жәнетапсырмасы. Шөптесін өсімдіктер мысалында белгілі аймақтың жабайы өсетін дәрілік өсімдіктерінің қорын анықтау әдісі	түрлері. Қазақстан Республикасының әртүрлі аймақтарындағы шөпті өсімдіктер қорын анықтау әдістері	ОН 3		ы дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	тапсырмаларды бағалау
5.	Дәріс. Жабайы өсетін дәрілік өсімдіктердің қорын зерттеу	Өсімдік жабыны алқабының мүмкін болатын орнын табу. Өсімдік жабыны ауданын анықтау. Шикізат өнімділігін анықтау әдістері. Нақты алқапта шикізаттың биологиялық қоры, эксплуатациялық қорын анықтау. Жылда дайындауға мүмкін болатын дәрілік шикізат мөлшері мен қор мөлшерін есептеу, шикізат көлемін есептеу. Кілттік аймақ әдісімен дәрілік өсімдік қорының мөлшерін бағалау.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік қорын нақты алқапта анықтау. Кілттік аймақ әдісімен қор мөлшерін есептеу.	Нақты алқапта қор мәнін есептеу. Нақты алқаптар. Нақты алқаптағы жұмыс. Қор мөлшерін анықтау жолдары. Кілттік аймақ. Кілттік аймақ әдісімен дәрілік өсімдік шикізат қорын анықтау үшін ресурстанушыға қажет құжаттар Кілттік аймақ өлшемі және саны.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Ағаш және бұта	Қазақстан Республикасының әртүрлі өңірлеріндегі ағаш өсімдіктері.	ОН 1 ОН 2 ОН 3	1/5	Рефератты дайындау және	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

	өсімдіктері мысалында жабайы өсетін дәрілік өсімдіктердің қорын анықтау әдістері.	Қазақстан Республикасының әртүрлі өңірлеріндегі бұталы өсімдіктер. Ағаш және бұта өсімдіктерінің қорларын анықтау әдістері. Өсімдік жабыны алқабының мүмкін болатын орнын табу.			қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	
6.	Тәжірибелік сабақ. Есептік алаңдағы өнімділікті анықтау әдістері	Дәрілік өсімдіктің өнімділігіне әсер ететін факторлар. Дәрілік өсімдік шикізатының өнімділігін анықтау әдістері. Дәрілік өсімдіктердің өсімдік жабынын анықтау. Дәрілік өсімдік шикізатының биологиялық қорын және эксплуатациялық қорын анықтау. Жылда дайындауға мүмкін болатын шикізат көлемін есептеу. Шөпті, ағаш және бұта өсімдіктері шикізатының әртүрлі түрлерінің қорын анықтау. Дәрілік өсімдік түрлерінің популяциясына антропогендік жүктеменің әсері. Есеп алаңындағы өнімділікті анықтау және есептеу (формула). Есеп алаңдарында жұмыс жүргізу.	ОН 2 ОН 3 ОН 4	2	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Шөпті өсімдіктер	Қазақстан Республикасының әртүрлі аймақтарындағы шөпті	ОН 2 ОН 3 ОН 4	1/5	Рефератты дайындау және	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

	мысалында жабайы дәрілік өсімдіктердің өнімділігін анықтау әдістері.	өсімдіктер. Шөпті өсімдіктердің өнімділігін анықтау әдістері. Өсімдік жабыны мүмкін орналасқан жерлері.			қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	
7.	Дәріс. Өртүрлі морфологиялық топтағы дәрілік өсімдік шикізатын жинаудың ұтымды тәсілдері	Дәрілік өсімдік шикізатын дайындау. Дәрілік өсімдік шикізатын жинаудың жалпы ережесі Шикізаттың негізгі морфологиялық топтарын дайындау ережесі Улы дәрілік өсімдік шикізатын жинау ережесі Дәрілік өсімдік шикізатын кептіру Дәрілік өсімдік шикізатын кептіру қағидалары Дәрілік өсімдік шикізатын стандартты жағдайға келтіру Дәрілік өсімдік шикізатын орау, таңбалау, тасымалдау және сақтау	ОН 4 ОН 6 ОН 7	1	Тематикалық	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	Тәжірибелік сабақ. Моделді нұсқа және жобалық жабынмен әдісімен өнімділікті анықтау.	Дәрілік өсімдік шикізатының биологиялық қоры және эксплуатациялық қорын анықтау. Шикізатты жыл сайын дайындаудың ықтимал көлемін есептеу. Өнімділікті модельдік нұсқа және жобалық жабынмен анықтау.	ОН 4 ОН 6 ОН 7	3	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау
	Аралық бақылау №1	Алынған білімдері мен жетістіктерін бақылау және жүйелеу	ОН 5 ОН 6 ОН 7	1/4	Жеке жұмыс жасау	Тестілеу, ауызша сұрау
8.	Дәріс. Дәрілік өсімдік	Табиғат қорғау іс-шаралары. Қызыл	ОН 4 ОН 6	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-

	ресурстарын қорғау және тиімді пайдалану	кітаптар. Ерекше қорғалатын табиғи аумақтардың санаттары мен түрлері. Ботаникалық бақтар.	ОН 7			сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Ресурстық зерттеу есебін құрастыру	Ресурс зерттеу есебінің құрылымы. Түгендеу ведомостары. Картографиялық материалдарды ресімдеу ережесі.	ОН 4 ОН 6 ОН 7	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Дәрілік ресурстарды тиімді пайдалануды талдау.	Есепті жасау кезеңдері. Құрылымы. Есепті ресімдеу ережесі. Нәтижелерді талдау.	ОН 4 ОН 6 ОН 7	1/5	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау
9.	Тәжірибелік сабақ. Аймақтың дәрілік өсімдіктерін тиімді пайдалануды ұйымдастыру	Дәрілік өсімдіктердің сарқылмайтын қорын тиімді дайындау бойынша ұсынымдар әзірлеу. Табиғатты және дәрілік өсімдіктерді қорғау: түсінік, мақсат, қол жеткізу жолдары. Дәрілік өсімдіктерді қорғаудың негізгі бағыттары. Жабайы өсетін дәрілік өсімдіктердің шикізатын дайындауды заңнамалық, құқықтық реттеу. Жабайы өсетін дәрілік өсімдіктердің жабынын өсімдік шикізатын дайындау ережелерін сақтай отырып тиімді пайдалану. Жабайы өсетін дәрілік	ОН 4 ОН 6 ОН 7	2	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау

	өсімдіктердің табиғи ресурстарын қорғау.				
ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Дәрілік өсімдіктердің табиғи ресурстарын тиімді пайдалану және оларды қорғау жүйесі. ҚР қорықтары мен қорықшалары	Қазақстан флорасы дәрілік өсімдіктердің көзі ретінде. Қазақстанның өсімдік жамылғысы. ҚР өсімдік ресурстарын қорғау жүйесін ғылыми ұйымдастыру. Табиғат қорғау шаралары. Қазақстан Республикасы қорықтарының саны. Қорықтарды құру мақсаты. ҚР дәрілік өсімдіктерінің табиғи ресурстарын тиімді қолдану жүйесі. ҚР дәрілік өсімдіктердің табиғи ресурстарын қорғау жүйесі. Қазақстан	ОН 4 ОН 6 ОН 7	1/5	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

		Республикасының "Қызыл кітабы". ҚР-ң Қызыл кітабына енгізілген таралу аймағы шектеулі дәрілік өсімдіктер.				
10.	Дәріс. Дәрілік өсімдікті мәдени өсіру және жинаудың тиісті практикасы (GACP) бойынша БДС басқарушылық ұстанымдары	GACP ұстанымдарын енгізу. GACP құрылу тарихы. Мақсаты мен міндеттері. Өсімдік тектес дәрілік заттардың сапасын бақылауға қатысты басшылық қағидаттар. GACP қатысты пайдаланылатын негізгі ұғымдар мен терминдер.	ОН 5 ОН 7 ОН 8	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік шикізатты жинау және кептірудің тиісті практикасы	Мәдени өсірілетін өсімдікті анықтау. Дәрілік өсімдікті іріктеу. Дәрілік өсімдікті көбейтуге материалды дайындау, орынды таңдау. Дәрілік мәдени өсімдікті себу. Топырақтың негізгі өңдеулері. Мәдени өсімдікті өсірудің алдындағы топырақты дайындау жұмыстары. Тыңайтқышты қолдану.	ОН 5 ОН 7	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Дәрілік өсімдіктерті (GACP)жұмысшы персоналға жинауға қойылатын талаптар	Дәрілік өсімдіктерді өсірумен айналысатын жұмысшы персоналға қойылатын талаптар. Дәрілік өсімдіктерді жинауға қойылатын талаптар. Дәрілік өсімдіктерге арналған өндірістерге қойылатын талаптар. Дәрілік өсімдіктерді өңдеуге және фитоөндірістің	ОН 5 ОН 7	1/4	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

		басқа да процестеріне қойылатын талаптар				
11.	Дәріс. Дәрілік өсімдік шикізатын жинау және кептіру бойынша тиісті тәжірибе.	Дәрілік өсімдік шикізатын жинауға рұқсат. Жинауды техникалық жоспарлау. Дәрілік өсімдіктерді жинау үшін іріктеу. Дәрілік өсімдік шикізатын жинау техникасы. Жұмыс персоналына қойылатын талаптар. Дәрілік дақыл-дардың шикізатын жинау. Дәрілік өсімдік шикізатын кептіру, алғашқы өңдеу, сақтау және тасымалдау.	ОН 5 ОН 7	1	Тематикалық	Кері байланыс (блиц-сауалнама)
	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік шикізатын жинау және кептірудің тиісті практикасы	Дәрілік өсімдік шикізатын жинауға рұқсат. Жинауды техникалық жоспарлау. Жинау үшін дәрілік өсімдіктерді іріктеу. Дәрілік өсімдік шикізатын жинау техникасы. Жұмысшы персоналға қойылатын талаптар. Тексеру және сұрыптау. Денсаулық сақтау, гигиена және санитария. Дәрілік дақылдардың шикізатын жинау. Дәрілік өсімдік шикізатын кептіру.	ОН 5 ОН 7	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Этикалық және құқықтық аспектілер.	Этикалық және құқықтық аспектілер. Зияткерлік меншік құқықтары. Қауіп төнген және құрып кету қаупіне ұшырайтын түрлер. Ғылыми зерттеу-лердің қажеттілігі.	ОН 5 ОН 7	1/5	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

12.	<p>Тәжірибелік сабақ. Өсімдік тектес дәрілік шикізатты өңдеу, қаптау, этикеткалау жапсыру, сақтау және тасымалдаудың тиісті практикасы. Өндіріске және өндірістік объектілерге қойылатын талаптар.</p>	<p>Өсімдік текті дәрілік шикізатты алғашқы өңдеу. Тексеру және сұрыптау. Өсімдік текті дәрілік шикізатты арнайы өңдеу. Өсімдік текті дәрілік шикізатты өңдейтін құралдар. Өсімдік текті дәрілік шикізатты көтерме орамдау және этикеткалау. Өсімдік текті дәрілік шикізатты сақтау және тасымалдау</p>	<p>ОН 3 ОН 4</p>	2	<p>Кіші топтарда жұмыс</p>	<p>Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау</p>
	<p>ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Өңдеу, орау, сақтау және тасымалдау дәрілік өсімдік шикізаты (ГАСР).</p>	<p>Бастапқы өңдеу. Дәрілік шикізатты арнайы өңдеу. Дәрілік өсімдік шикізатын қаптауға және этикеткалап жапсыруға қойылатын талаптар. Дәрілік шикізатты сақтау және тасымалдау шарттары.</p>	<p>ОН 3 ОН 4</p>	1/5	<p>Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау</p>	<p>Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау</p>
13.	<p>Дәріс. Дәрілік өсімдіктердің экологиясы. Дәрілік өсімдіктерде әсер етуші заттардың түзілуіне және жиналуына сыртқы жағдайлардың әсері.</p>	<p>Өсімдіктердің өсуі мен дамуына әсер ететін экологиялық факторлар. ББЗ-ның жинақталуына экологиялық факторлардың әсері. Өсімдіктердің экологиялық топтары және олардың орта жағдайына, ылғалдылыққа, жарыққа, топыраққа қатысты бейімделуі.</p>	<p>ОН 3 ОН 4</p>	1	<p>ПОНблем алық</p>	<p>Кері байланыс (блиц-сауалнама)</p>

	<p>Тәжірибелік сабақ. Экология ғылым ретінде өсімдіктердің ортаменәсері мен қарым-қатынасы</p>	<p>Дәрілік өсімдіктердің жарыққа қатысты экологиялық топтары. Дәрілік өсімдіктердің ылғалдылыққа қатысты экологиялық топтары. Дәрілік өсімдіктердің жылуға қатысты экологиялық топтары. Дәрілік өсімдіктердің топырақ пен рельефке қатысты экологиялық топтары. Әртүрлі факторларға байланысты өсімдіктің химиялық құрамының, сапасының және мөлшерінің байланыстылығы.</p>	<p>ОН 3 ОН 4</p>	<p>3</p>	<p>Кіші топтарда жұмыс</p>	<p>Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау</p>
	<p>ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Пестицидтер мен гербицидтерді қолданудың дәрілік өсімдік шикізатының сапасына әсері.</p>	<p>Қоршаған ортаның ластануы. Пестицидтерді қолданудың экологиялық мәселелері. Пестицидтер-мен және гербицидтермен қоршаған ортаны, азық-түлік өнімдерін және өсімдік дәрілік шикізатты ластау. Пестицидтер мен гербицидтерді қолданудың дәрілік өсімдік шикізатының сапасына әсері. Адам денсаулығына әсері. Алыс салдары. Алдын алу.</p>	<p>ОН 3 ОН 4</p>	<p>1/4</p>	<p>Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау</p>	<p>Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау</p>
<p>14.</p>	<p>Дәріс. Қоршаған ортаны ластаудың экологиялық мәселелері және дәрілік өсімдік шикізатының сапасына әсері</p>	<p>Қоршаған ортаның ластануы. Қоршаған ортаны ластаудың негізгі көздері. Экологиялық мәселелер. Қоршаған ортаны ластайтын заттар. Атмосфера, су,</p>	<p>ОН 2 ОН 4 ОН 7</p>	<p>1</p>	<p>Шолулық</p>	<p>Кері байланыс (блиц-сауалнама)</p>

	топырақ. Химиялық ластағыштардың тірі организмдерге, экологиялық факторларға әсері.				
Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдік шикізаттары және қоршаған ортаның ластану мәселелері	Қоршаған орта мен дәрілік өсімдік шикізаттарының пестицидтермен, гербицидтермен, радионуклидтермен ластануы. ДӨШ сапасына пестицидтерді, гербицидтерді қолданудың экологиялық мәселесі. Радиоактивті ластану көзі. Радиациялық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері.	ОН 2 ОН 4 ОН 7	3	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
ОБӨЖ. БӨЖ тақырыбы жәнетапсырмасы. Дәрілік өсімдік шикізатты радиоактивті табиғи және антропогенді ластаушы көзі	Қоршаған ортаның және ДӨШ-н радионуклидтер-мен ластануы. Радиациялық қауіпсіздіктің өзекті мәселелері. Атмосфера-ның, Топырақтың, су жүйелерінің жерге жақын қабатының радиоактивті ластануы. Дәрілік өсімдік шикізатының сапасына радионуклидтердің әсері. Сәулелену дозалары. Радиоактивтілікті өлшеу бірліктері..	ОН 2 ОН 4 ОН 7	1/5	Рефератты дайындау және қорғау, тестік тапсырмаларды дайындау	Рефератты, тестік тапсырмаларды бағалау

15.	Тәжірибелік сабақ. Дәрілік өсімдіктерді мәдени өсірудің экологиялық ерекшеліктері	Дәрілік өсімдіктерді мәдени өсірудеэкология-лық тепе-теңдіктің әсері. Дәрілік өсімдіктерді мәдени өсірудің халыққа әлеуметтік әсер етуі.	ОН 2 ОН 4 ОН 7	2	Кіші топтарда жұмыс	Тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау
	Аралық бақылау №2	Алынған білімдері мен жетістіктерін бақылау және жүйелеу	ОН 2 ОН 4 ОН 5 ОН 7	1/5	Жеке жұмыс жасау	Тестілеу, ауызша сұрау

Аралық аттестаттауды дайындау және өткізу 15

9. Оқыту әдістері және бағалау түрлері

9.1	Дәрістер	Тақырыптық – кері байланыс (блиц-сауалнама)
9.2	Тәжірибелік сабақтар	Семинар, кіші топтарда жұмыс – тестілеу, ауызша сұрау, тәжірибелік жұмысты орындау, ситуациялық есептер шығару
9.3	БӨЖ/ОБӨЖ	Әдебиетпен және электронды мәліметтер базасымен жұмыс, реферат, тестік тапсырмалар, презентация,эссе дайындау - рефератты дайындау және қорғау, тақырыптың презентациясы, тестік тапсырмаларды, эссе дайындау
9.4	Аралық бақылау	Тестілеу, ауызша сұрау.

10. Бағалау критерийлері

10.1 Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

№ ОН	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	GMP талаптарына сәйкес дәрілік препараттарды өндіру кезіндегі нормативтік құжаттардың негізгі ережелерін біледі; таза бөлмелерді мониторингілеу және сынау бойынша білімдерін көрсетеді; таза бөлмелерді пайдалану кезінде ластанудан қорғауды жүргізу қағидаттарын біледі.	1.GMP талаптарына сәйкес дәрілік препараттарды өндіру кезіндегі нормативтік құжаттардың негізгі ережелерін білмейді. 2.Таза бөлмелерді мониторингілеу және сынау бойынша білімдерін көрсете	1. GMP талаптарына сәйкес дәрілік препараттарды өндіру кезіндегі нормативтік құжаттардың негізгі ережелерін біледі; 2.Таза бөлмелерді мониторингілеу және сынау бойынша білімдерін көрсетеді;	1. GMP талаптарына сәйкес дәрілік препараттарды өндіру кезіндегі нормативтік құжаттардың негізгі ережелерін біледі; 2.Таза бөлмелерді мониторингілеу және сынау бойынша білімдерін көрсетеді;	1.GMP талаптарына сәйкес дәрілік препараттарды өндіру кезіндегі нормативтік құжаттардың негізгі ережелерін біледі; 2. Таза бөлмелерді мониторингілеу және сынау бойынша білімдерін көрсетеді; 3.Таза

		алмайды; 3.Таза бөлмелерді пайдалану кезінде ластанудан қорғауды жүргізу қағидаттарын білмейді.	3.Таза бөлмелерді пайдалану кезінде ластанудан қорғауды жүргізу қағидаттарын білмейді.	3.Таза бөлмелерді пайдалану кезінде ластанудан қорғауды жүргізу қағидаттарын біледі, бірақ кейбір нақты емес жауап келтіреді.	бөлмелерді пайдалану кезінде ластанудан қорғауды жүргізу қағидаттарын біледі.
ОН2	Дәрілік құралды өндіру үшін тиісті өндірістік практика (GMP) талаптары туралы білімді қолданады; персоналды іріктеу және таза бөлмелерді ұйымдастыру үшін тиісті өндірістік практика талаптарын пайдаланады.	1.Дәрілік құралды өндіру үшін тиісті өндірістік практика (GMP) талаптары туралы білімді қолдана алмайды; 2. персоналды іріктеу және таза бөлмелерді ұйымдастыру үшін тиісті өндірістік практика талаптарын пайдалана алмайды.	1.Дәрілік құралды өндіру үшін тиісті өндірістік практика (GMP) талаптары туралы білімді қолданады; 2. персоналды іріктеу және таза бөлмелерді ұйымдастыру үшін тиісті өндірістік практика талаптарын пайдаланады, жауабында дәрекі қателер жібереді..	1. Дәрілік құралды өндіру үшін тиісті өндірістік практика (GMP) талаптары туралы білімді қолданады; 2. персоналды іріктеу және таза бөлмелерді ұйымдастыру үшін тиісті өндірістік практика талаптарын пайдаланады, бірақ кейбір нақты емес жауап келтіреді.	1.Дәрілік құралды өндіру үшін тиісті өндірістік практика (GMP) талаптары туралы білімді қолданады; 2. персоналды іріктеу және таза бөлмелерді ұйымдастыру үшін тиісті өндірістік практика талаптарын пайдаланады.
ОН3	Нормативтік, технологиялық және пайдалану құжаттары бойынша GMP ережелеріне сәйкес тиісті тазалық класындағы бөлмелерде дәрілік препараттарды өндіру мен дайындаудың технологиялық	Нормативтік, технологиялық және пайдалану құжаттары бойынша GMP ережелеріне сәйкес тиісті тазалық класындағы бөлмелерде	Нормативтік, технологиялық және пайдалану құжаттары бойынша GMP ережелеріне сәйкес тиісті тазалық класындағы	Нормативтік, технологиялық және пайдалану құжаттары бойынша GMP ережелеріне сәйкес тиісті тазалық класындағы	Нормативтік, технологиялық және пайдалану құжаттары бойынша GMP ережелеріне сәйкес тиісті тазалық класындағы бөлмелерде дәрілік

	<p>процесін жүзеге асыруға қойылатын талаптарды анықтай алады.</p>	<p>дәрілік препараттарды өндіру мен дайындаудың технологиялық процесін жүзеге асыруға қойылатын талаптарды анықтай алмады. Жауап беру кезінде дәрекі қателіктертерге жол береді.</p>	<p>бөлмелерде дәрілік препараттарды өндіру мен дайындаудың технологиялық процесін жүзеге асыруға қойылатын талаптарды анықтай алады. Жауап беру кезінде дәрекі қателіктертерге жол береді.</p>	<p>бөлмелерде дәрілік препараттарды өндіру мен дайындаудың технологиялық процесін жүзеге асыруға қойылатын талаптарды анықтай алады. Жауап беру кезінде кейбір дәлсіздіктерге жол береді.</p>	<p>препараттарды өндіру мен дайындаудың технологиялық процесін жүзеге асыруға қойылатын талаптарды анықтай алады.</p>
ОН4	<p>Білім алушыларғатерге өндірістік процесті жоспарлау және жүргізу кезінде өз білімдері мен дағдыларын беру, байқалған фактілер мен құбылыстарды, олардың себеп - салдарлық қатынастарын түсіндіру қабілеттерін көрсетеді.</p>	<p>Білім алушыларға өндірістік процесті жоспарлау және жүргізу кезінде өз білімдері мен дағдыларын беру, байқалған фактілер мен құбылыстарды, олардың себеп - салдарлық қатынастарын түсіндіру қабілеттерін көрсетете алмайды.</p>	<p>Білім алушыларға өндірістік процесті жоспарлау және жүргізу кезінде өз білімдері мен дағдыларын беру, байқалған фактілер мен құбылыстарды, олардың себеп - салдарлық қатынастарын түсіндіру кезінде өрескел қателіктер мен дәлсіздіктер жасау қабілеттерін көрсетеді.</p>	<p>Білім алушыларға өндірістік процесті жоспарлау және жүргізу кезінде өз білімдері мен дағдыларын беру, байқалған фактілер мен құбылыстарды, олардың себеп - салдарлық қатынастарын түсіндіру қабілеттерін кішігірім қателіктермен көрсетеді.</p>	<p>Білім алушыларға өндірістік процесті жоспарлау және жүргізу кезінде өз білімдері мен дағдыларын беру, байқалған фактілер мен құбылыстарды, олардың себеп - салдарлық қатынастарын түсіндіру қабілеттерін көрсетеді.</p>
ОН5	<p>Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми</p>	<p>Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми</p>	<p>Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми</p>	<p>Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми</p>	<p>Кәсіби қызмет саласында анықтамалық және ғылыми</p>

	фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.	фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсе алмады.	фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді. Жауабында өрескел қателіктер жібереді.	фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді. Жауабында кішігірім қателіктер жібереді.	фармацевтикалық әдебиеттермен, электрондық деректер базасымен және компьютерлік оқыту бағдарламаларымен жұмыс істеу қабілетін көрсетеді.
ОН6	Жазбаша жұмыстарды орындау, сабақтар мен емтихандарға жауап беру, зерттеулерде, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттардың жиынтығын біледі және түсінеді.	Жазбаша жұмыстарды орындау, сабақтар мен емтихандарға жауап беру, зерттеулерде, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттардың жиынтығын білмейді және түсінбейді.	Жазбаша жұмыстарды орындау, сабақтар мен емтихандарға жауап беру, зерттеулерде, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттардың жиынтығын біледі және түсінеді.	Жазбаша жұмыстарды орындау, сабақтар мен емтихандарға жауап беру, зерттеулерде, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттардың жиынтығын біледі және түсінеді.	Жазбаша жұмыстарды орындау, сабақтар мен емтихандарға жауап беру, зерттеулерде, өз ұстанымын білдіру, академиялық персоналмен, оқытушылармен және басқа да білім алушылармен қарым-қатынаста білім алушының оқудағы адалдығын білдіретін құндылықтар мен қағидаттардың жиынтығын біледі және түсінеді.

			Жауабында өрескел қателіктер жібереді.	Жауабында кішігірім қателіктер жібереді.
10.2 Бағалау әдістері және критерийлері				
Тәжірибелік сабаққа арналған чек парағы				
№	Бағалау формасы	Бағасы	Бағалау критерийлері	
1.	Ауызша сұрау	Өте жақсы бағасы А (4,0; 95-100%)	<ul style="list-style-type: none"> – Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателіктер мен дәлсіздіктер жібермеді. – Оқытылатын пән бойынша теорияны, концепцияны және бағыттарды терең меңгерген. – Тақырып бойынша сыни ойлау қабілетін көрсетеді, өз пікірін негіздей алады. – Басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін тиімді қолдана отырып, интеграция жасайды. – Зерттеу, талдау және синтез жасау барысында жоғары деңгейде креативтілік танытады. 1. Презентация мен коммуникация дағдылары жоғары деңгейде. 	
		A- (3,67; 90-94%)	<ul style="list-style-type: none"> – Білім алушы жауап беру кезінде өте аз қателіктер жіберді, бірақ олар маңызды емес. – Оқытылатын пән бойынша теорияны, концепцияны және бағыттарды жақсы меңгерген. – Сыни ойлау қабілеті бар, өз пікірін негіздей алады, бірақ кейде қосымша дәлелдер қажет. – Басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдануда жақсы нәтиже көрсетеді, бірақ интеграцияда кейбір шектеулер болуы мүмкін. – Зерттеу мен талдау барысында креативтілік танытады, бірақ кейбір аспектілерді тереңірек зерттеу қажет. Презентация мен коммуникация дағдылары жақсы деңгейде. 	
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	<ul style="list-style-type: none"> – Білім алушы жауап беру кезінде кейбір қателіктер жіберді, бірақ олар маңызды емес. – Оқытылатын пән бойынша теорияны және концепцияларды жақсы меңгерген, бірақ кейбір бағыттарды тереңірек түсіндіру қажет. – Сыни ойлау қабілеті бар, өз пікірін негіздей алады, бірақ кейде қосымша дәлелдер қажет. – Басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдануда жақсы нәтиже көрсетеді, бірақ интеграцияда кейбір шектеулер болуы мүмкін. 	

		<ul style="list-style-type: none"> – Зерттеу мен талдау барысында креативтілік танытады, бірақ кейбір аспектілерді тереңірек зерттеу қажет. <p>Презентация мен коммуникация дағдылары жақсы деңгейде.</p>
	B (3,0; 80-84%)	<ul style="list-style-type: none"> – Білім алушы жауап беру кезінде кейбір қателіктер мен дәлсіздіктер жіберді, бірақ олар пәннің негізіне әсер етпейді. – Оқытылатын пән бойынша теорияны және концепцияларды біледі, бірақ кейбір бағыттарды тереңірек түсіндіру қажет. – Сыни ойлау қабілеті бар, бірақ кейбір көзқарастарын негіздеу қиындық тудыруы мүмкін. – Басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдануға тырысады, бірақ интеграцияда шектеулер байқалады. – Зерттеу мен талдау барысында креативтілік танытады, бірақ кейбір аспектілерді тереңірек қарастыру қажет. <p>Презентация мен коммуникация дағдылары орташа деңгейде.</p>
	B- (2,67; 75-79%)	<ul style="list-style-type: none"> – Білім алушы жауап беру кезінде бірнеше қателіктер мен дәлсіздіктер жіберді, бірақ олар пәннің негізіне әсер етпейді. – Оқытылатын пән бойынша теорияны және концепцияларды біледі, бірақ кейбір бағыттарды тереңірек түсіндіру қажет. – Сыни ойлау қабілеті бар, бірақ кейбір көзқарастарын негіздеу қиындық тудыруы мүмкін. – Басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолдануға тырысады, бірақ интеграцияда шектеулер байқалады. – Зерттеу мен талдау барысында креативтілік танытады, бірақ кейбір аспектілерді тереңірек қарастыру қажет. <p>Презентация мен коммуникация дағдылары орташа деңгейде.</p>
	C+ (2,33; 70-74%)	<ul style="list-style-type: none"> – негізгі теориялық концепцияларды түсінеді, бірақ кейбір аспектілерді тереңірек зерттеу қажет. Негізгі ұғымдар мен принциптерді түсінеді, бірақ оларды толық көлемде қолдануда қиындықтар туындауы мүмкін. – практикалық тапсырмаларды орындауда белгілі бір дәрежеде қиындықтарға тап болады. Негізгі

			<p>әдістер мен процедураларды қолдана алады, бірақ кейбір қателіктер мен дәлсіздіктер орын алуы мүмкін.</p> <ul style="list-style-type: none"> – өз ойын жеткізуде және пікірлерін негіздеуде белгілі бір деңгейде сын тұрғысынан ойлау қабілетін көрсетеді. Дегенмен, кейбір аргументтер мен дәлелдер жеткіліксіз болуы мүмкін. <p>ғылыми зерттеулер мен материалдарды қолдануда белсенді, бірақ кейбір ақпаратты дұрыс интерпретациялау немесе салыстыру қиындықтары болуы мүмкін.</p>
		<p>Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Өрескел қателіктер немесе түбегейлі емес дәлсіздіктер болған жағдайда да, оларды оқытушының көмегімен түзете алған – Бағдарламалық материалды жүйеге келтіру және негізгі ұғымдарды меңгеру деңгейі жеткілікті – Өз бетінше жұмыс істеу қабілеті байқалады, бірақ кейбір ұсақ кемшіліктер болуы мүмкін – Жауап беру кезінде қателіктер жібермеген немесе өте аз, негізгі мазмұнды дұрыс түсінген <p>Тапсырманы орындауда негізгі талаптарға сай келеді, бірақ толық емес немесе кейбір бөлшектерді толық түсінбеуі мүмкін</p>
		<p>C- (1,67; 60-64%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Жауап беру кезінде негізгі қателіктер мен дәлсіздіктер болғанымен, оларды оқытушының көмегімен түзете алды - Бағдарламалық материалды түсінуде жеткілікті деңгейде, негізгі ұғымдарды меңгерген – Өз бетінше жұмыс істеу қабілеті байқалады, бірақ кейбір бөлімдерде қиындықтар болуы мүмкін – Тапсырманы орындауда негізгі талаптарға жақын, бірақ толық емес немесе кейбір бөлшектерді дұрыс түсінбеуі мүмкін <p>Өрестел қателіктер немесе түбегейлі емес дәлсіздіктер болғанымен, оларды түзету үшін оқытушының көмегі қажет болды</p>
		<p>D+ (1,33; 55-59%)</p>	<ul style="list-style-type: none"> – Тапсырманы орындауда негізгі мазмұнды түсінгенімен, кейбір маңызды аспектілерді толық меңгермеген немесе жеткіліксіз түсіндірген болуы мүмкін – Жауапта қателіктер немесе дәлсіздіктер болғанымен, оларды оқытушының көмегімен түзету мүмкіндігі бар. Өрестел қателіктер немесе түбегейлі емес дәлсіздіктер кездеседі

			Өз бетінше жұмыс істеу қабілеті байқалады, бірақ толық сенімділік пен толық меңгеру деңгейі әлі жетілдіруді қажет етеді
		D (1,0; 50-54%)	– Тапсырманы орындауда негізгі мазмұнды түсінгенімен, ол толық емес немесе кейбір маңызды аспектілерді қамтымайды. – Жауапта қателіктер бар, оларды түзету үшін оқытушының көмегі қажет болды. Өрестел қателіктер немесе түбегейлі емес дәлсіздіктер кездеседі. Тапсырма орындалғанымен, ол толық емес және жетілдіруді
		Қанағаттанарлы қсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	Білім алушы жауап беру кезінде түбегейлі қателіктер жіберді, тақырып бойынша негізгі әдебиеттермен жұмыс істеу толық жүргізілмеген.
		F (0; 0-24%)	Пәннің ғылыми терминдерін қолдана алмайды, стилистикалық және қонымды өрескел қателіктер жіберді.
2.	Тәжірибелік жұмысты орындау	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%)	Тәжірибелік жұмысты орындауда ешқандай қателіктер жібермей, уақытысында орындады. Жұмыс нәтижелерін талқылауда белсенді қатысты. Дәйекті қорытынды жасады және оригиналды ойлау қабілетін көрсетті.
		A- (3,67; 90-94%)	Тәжірибелік жұмысты орындауда бір-екі кішігірім қателіктер болды, бірақ жалпы нәтиже жоғары деңгейде. Талқылауға белсенді қатысты.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	Жұмысты орындауда кейбір қателіктер болды, бірақ олар жұмысқа елеулі әсер етпеді. Талқылауда орташа белсенділік танытты.
		B (3,0; 80-84%)	Жұмысты орындауда бірнеше қателіктер болды. Талқылауда белсенділігі төмен болды.
		B- (2,67; 75-79%)	Жұмысты орындауда көп қателіктер болды. Талқылауға қатысуы шектеулі.
		C+ (2,33; 70-74%)	Жұмысты орындауда елеулі кемшіліктер болды. Талқылауда белсенділігі төмен.
		Қанағаттанарлы қ бағасы C (2,0; 65-69%)	Жұмысты орындауда маңызды қателіктер болды.
		C- (1,67; 60-64%)	Талқылауға қатысуы өте төмен.
		D+ (1,33; 55-59%)	Жұмысты орындауда көптеген қателіктер болды.
		D (1,0; 50-54%)	Талқылауға қатысуы төмен.
		Қанағаттанарлы қсыз бағасы	

		FX (0,5; 25-49%)	Жұмысты орындауда көп қателіктер болды. Талқылауға қатысуы шектеулі.
		F (0; 0-24%)	Жұмыс уақытында тапсырылмады немесе мүлде орындалмады.
3.	Ситуациялық есептер шығару	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%)	Білім алушы жағдайды дұрыс бағалайды, ситуациялық есепте ұсынылған мәселелерді шешудің ең оңтайлы жолдарын ұсынады, өз шешімін сенімді түрде дәлелдейді.
		A- (3,67; 90-94%) сәйкес	Білім алушы жағдайды бағалайды, ситуациялық есепте ұсынылған мәселелерді шешудің өз жолдарын ұсынады, өз шешімін ішінара дәлелдейді.
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	Ситуациялық есептерді шешуге және оларды талқылауға қатысты
		B (3,0; 80-84%)	Ситуациялық есепті шешудің оңтайлы жолын таңдайды; - өз шешімін дәлелдейді;
		B- (2,67; 75-79%)	Сұрақтарға сауатты жауап береді және оларды қояды.
		C+ (2,33; 70-74%)	Принципиалды емес қателіктер жібереді, кейбіреулері мұғалімнің жетекші сұрақтарында дербес түзетеді.
		Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)	Материалды толық білмегендігін көрсетеді;
		C- (1,67; 60-64%)	Ситуациялық есептерді шешуге және оларды талқылауға аз қатысады;
		D+ (1,33; 55-59%)	Ситуациялық есепті шешудің оңтайлы жолын таңдай алмайды; өз шешімін дәлелдей алмайды;
		D (1,0; 50-54%)	Сұрақтарға толық жауап бермейді; мұғалімнің жетекші сұрақтарында да өздігінен түзете алмайтын қателіктер жібереді
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	Материалды білмегендігін көрсетеді, есепті шешуге және оларды талқылауға қатыспайды, есепті шешудің оңтайлы жолын таңдай алмайды, өз шешімін дәлелдей алмайды,
		F (0; 0-24%)	Сұрақтарға толық жауап бермейді, есепті шешуге және оларды талқылау кезінде түбегейлі өрескел қателіктер жібереді, топтың жұмысына қатыспайды.
4.	Тестілеу	Білімді бағалаудың көп баллдық жүйесі бойынша бағаланады	
БӨЖ-ге арналған чек парағы			
№	Бағалау формасы	Бағасы	Бағалау критерийлері
1	Рефератты дайындау және қорғау	Өте жақсы бағасы	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты

	A (4,0; 95-100%)	орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған барлық сұрақтарға сеніммен және қатесіз жауап берді.
	A- (3,67; 90-94%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған барлық сұрақтарға қатесіз жауап берді.
	Жаксы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	B+ (3,33; 85-89%) Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды емес қателіктер жіберді.
	B (3,0; 80-84%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 4-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды емес қателіктер жіберді.
	B- (2,67; 75-79%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 4-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефератты қорғауда мәтінді оқымай, әңгімеледі. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды емес қателіктер жіберді.
	C+ (2,33; 70-74%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 4-тен кем емес әдебиеттерді қолданып. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды емес қателіктер жіберді.
	Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар, кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және принципіалды қателіктер жіберді.
	C- (1,67; 60-64%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефераттың тақырыбына тиісті схемалар,

			кестелер, суреттер келтірілген. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және принципіалды қателіктер жіберді.
		D+ (1,33; 55-59%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты орындаған және белгіленген уақытысында тапсырған. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған барлық сұрақтарға сенімсіз жауап берді және принципіалды қателіктер жіберді.
		D (1,0; 50-54%)	Слайдтар саны 7-9. Тақырыптар мен ақпаратқа арналған қаріптер ішінара сәйкес келеді. Мәтін әрдайым оңай оқылмайды, еренсілтемелер ішінара жұмыс істемейді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпсыз орындаған және белгіленген уақытысында тапсырмаған. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді және материалмен хабардар емес.
		F (0; 0-24%) сәйкес	Өз бетінше 10-нан кем емес басылған мәтінді, 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданып, рефератты ұқыпсыз орындаған және белгіленген уақытысында тапсырмаған. Рефератты қорғауда мәтінді оқиды. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде өрескел қателіктер жіберді және материалмен хабардар емес.
2	Тақырыптың презентациясы	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды.
		A- (3,67; 90-94%)	Қорғау кезінде автор тақырап бойынша терең білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап берді
		Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды және ықшамды. Қорғау кезінде автор тақырап бойынша жақсы білім көрсетті. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап беріп, принципіалды емес қателіктер жіберді, оны өзі дұрыстады.
		B (3,0; 80-84%)	Презентация 20 дане кем емес. Бірыңғай дизайн стилі сақталады. Бір слайдта үш түстен артық емес қолданылады: Тақырыптар мен ақпарат сәйкес келеді. Суреттердің, кестелер мен диаграммалардың орналасуында шамалы бұзушылықтар бар. Тақырыптар аудиторияның назарын аударады. Қойылған сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды емес қателіктер жіберді.

		B- (2,67; 75-79%)	Слайдтар саны 20 дан кем емес. Тақырыптар мен ақпаратқа арналған қаріптер ішінара сәйкес келеді. Суреттердің, кестелер мен диаграммалардың орналасуында бұзушылықтар бар. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап беріп, принципіалды емес қателіктер жіберді, оны өзі дұрыстады. Слайдтар саны 20 дан кем емес. Тақырыптар мен ақпаратқа
		C+ (2,33; 70-74%) сәйкес	Арналған қаріптер ішінара сәйкес келеді. Талқылау кезінде сұрақтарға дұрыс жауап беріп, принципіалды емес қателіктер жіберді, оны өзі дұрыстады.
		Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)	Презентация өз бетінше 20-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 5-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды қателіктер жіберді.
		C- (1,67; 60-64%)	Презентация өз бетінше 15-тен кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалған. 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды қателіктер жіберді.
		D+ (1,33; 55-59%)	Презентация өз бетінше 15-дан кем емес слайдты қолданылып, белгіленген уақытында орындалмаған. 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды қателіктер жіберді.
		D (1,0; 50-54%)	Презентация өз бетінше 10-нан кем емес слайдты қолданылып орындалған. 3-тен кем емес әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде принципіалды қателіктер жіберді.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	Презентация өз бетінше 10-дан кем слайдты қолданылып, белгіленген уақтан кеш орындалған. 3-тен кем әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде автор өрежел қателіктер жіберді және өз материалмен хабардар емес.
		F (0; 0-24%) сәйкес	Презентация өз бетінше 10-дан кем слайдты қолданылып, белгіленген уақтан кеш орындалған. 3-тен кем әдебиеттерді қолданылған. Слайдтар мазмұнды емес. Сұрақтарға жауап беру кезінде студент өз материалмен хабардар емес.
3	Тестік тапсырмаларды дайындау	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%)	Тестік тапсырмаларда кемінде 10 сұрақ қамтылған. Тапсырма белгіленген мерзімде толық орындалған. Тест мазмұны оқу бағдарламасына толық сәйкес келеді, сұрақтар нақты және анық қойылған. Жауап нұсқалары бірізді, логикалық

		<p>тұрғыдан дұрыс және баламалары үйлесімді. Әр сұраққа жауап алгоритмі анық берілген. Дұрыс жауаптар дәл және қателіксіз көрсетілген. Тест сапасы өте жоғары деңгейде.</p>
	A- (3,67; 90-94%)	<p>Тест белгіленген уақытта тапсырылған. 10 сұрақ қамтылған, мазмұны оқу материалына сай және нақты. Сұрақтардың тұжырымы айқын, жауап нұсқалары негізінен дұрыс құрылымдалған. Дұрыс жауаптар көрсетілген, ұсақ техникалық немесе логикалық қателіктер болуы мүмкін. Жалпы тест құрылымы мен мазмұны жоғары сапада орындалған.</p>
	Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	<p>Тестік тапсырмаларда 10-нан кем емес сұрақ бар. Белгіленген уақытта тапсырылған. Тест мазмұны оқу материалын толық қамтиды, сұрақтар анық және нақты қойылған. Жауап нұсқалары логикалық тұрғыдан негізделген, аздаған біркелкілік бар. Жауаптардың алгоритмі дұрыс құрастырылған. Дұрыс жауаптар дәл көрсетілген, тек ұсақ техникалық қателіктер байқалуы мүмкін.</p>
	B (3,0; 80-84%)	<p>Тест белгіленген уақытта тапсырылған. Сұрақтар оқу материалына сәйкес, негізінен түсінікті және дұрыс тұжырымдалған. Жауап нұсқалары біртепес емес, бірақ кейбірінде дәлдік жетіспейді. Алгоритм сақталған. Дұрыс жауаптар көрсетілген, аздаған логикалық немесе формалды қателіктер бар.</p>
	B- (2,67; 75-79%)	<p>Тест уақытында тапсырылған, 10 сұрақ бар. Мазмұны жалпы талаптарға сай, бірақ кейбір сұрақтар нақты емес немесе түсініксіз. Жауап нұсқаларының сапасы әркелкі. Жауаптардың алгоритмі бар, бірақ толық жетілдірілмеген. Дұрыс жауаптар берілгенімен, кейбірінде дәлсіздіктер кездеседі.</p>
	C+ (2,33; 70-74%)	<p>Тест уақытында тапсырылған. 10 сұрақ бар, бірақ мазмұны толық ашылмаған. Кейбір сұрақтар нақты емес, жауап нұсқалары біртепес немесе шатастыруы мүмкін. Алгоритм бар, бірақ толық логикалық байланыс жоқ. Дұрыс жауаптар көрсетілген, алайда бірнеше сұрақта қателіктер анықталған. Жалпы деңгейі қанағаттанарлықтан жоғары.</p>
	Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)	<p>Тестік тапсырмаларда 10-нан кем емес сұрақ бар. Белгіленген уақытта тапсырылған. Тест мазмұны толық ашылмаған, сұрақтардың тұжырымы кей жерлерде түсініксіз немесе нақты емес. Жауап нұсқалары біртепес емес, бірақ кейбірі</p>

			қисынсыз. Жауаптардың алгоритмі бар, алайда логикалық байланыс әлсіз. Барлық дұрыс жауаптар дәл көрсетілмеген. Жалпы деңгей – қанағаттанарлық.
		C- (1,67; 60-64%)	Тест уақытында тапсырылған. 10 сұрақ бар, бірақ мазмұны үстірт, сұрақтар анық емес және оқу материалына толық сәйкес келмейді. Жауап нұсқалары әркелкі, кейбірінде қате тұжырымдар бар. Алгоритм бар, бірақ толық сақталмаған. Дұрыс жауаптардың бір бөлігі ғана дәл көрсетілген.
		D+ (1,33; 55-59%)	Тест тапсырылған, бірақ мазмұны әлсіз. Кейбір сұрақтар логикалық байланысын жоғалтқан немесе нақты емес. Жауап нұсқалары бірізді емес, кейде қайталанады. Алгоритм бар, бірақ жеткіліксіз. Дұрыс жауаптар ішінара ғана көрсетілген, елеулі қателіктер кездеседі.
		D (1,0; 50-54%)	Тест орындалған, бірақ талаптарға толық сәйкес емес. Сұрақтар анық қойылмаған, мазмұны таяз. Жауап нұсқалары жүйесіз, біртепес емес, кейбір сұрақтарда мүлде қате жауап берілген. Алгоритм әлсіз немесе болмашы ғана. Дұрыс жауаптардың көпшілігі дәл көрсетілмеген. Жалпы деңгейі төмен, бірақ минималды талаптарға сай.
		Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	Тестік тапсырмаларда 10-нан аз сұрақ бар. Белгіленген уақытта тапсырылмаған немесе кеш өткізілген. Тест мазмұны оқу бағдарламасына сәйкес емес, сұрақтардың тұжырымы түсініксіз және нақты емес. Жауап нұсқалары жүйесіз, біртепес емес және кейбірі қате. Жауаптардың алгоритмі жоқ немесе дұрыс құрылмаған. Дұрыс жауаптардың кемінде 50%-ы дәл көрсетілмеген. Тест материалды үстірт меңгергенін көрсетеді. Қайта тапсыру ұсынылады.
		F (0; 0-24%) сәйкес	Тест тапсырылмаған немесе өте нашар орындалған (10-нан аз сұрақ, мазмұны талаптарға сәйкес емес). Сұрақтар анық қойылмаған, мазмұн жүйесіз. Жауап нұсқалары логикасыз және қате, жауаптардың алгоритмі мүлде жоқ. Дұрыс жауаптардың басым бөлігі (50%-дан астамы) қате немесе мүлде берілмеген. Академиялық талаптарға сай емес жұмыс, қайта орындау қажет.
4	Эссе дайындау	Өте жақсы бағасы A (4,0; 95-100%)	Эссе уақытында орындалды, өздігінен жазылды, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді. Эссе зерттелетін мәселені толығымен көрсетеді.
		A- (3,67; 90-	Білім алушы проблемаға талдау жүргізді, өз

	94%)	қорытындыларын дәлелдеді және осы проблемаға өз талдауын ұсынды. Суреттер берілген. Қорғау кезінде ол барлық сұрақтарға дұрыс жауап берді.
	Жақсы бағасы B+ (3,33; 85-89%)	Эссе уақытында және толық көлемде орындалған. Жұмыс өздігінен жазылған, құрылым талаптарға толық сәйкес келеді (кіріспе, негізгі бөлім, қорытынды). Тақырып мазмұны терең ашылған, иллюстрациялар мен суреттер берілген. Қорғау кезінде сұрақтарға толық әрі сенімді жауап берілді, ұсақ дәлсіздіктер байқалды.
	B (3,0; 80-84%)	Эссе уақытында орындалды, өздігінен жазылған. Құрылым талаптарға сәйкес келеді, мазмұны жақсы ашылған. Суреттер берілген. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап беру барысында кейбір дәлсіздіктер мен ұсақ қателіктер болды, бірақ жалпы түсінігі жақсы.
	B- (2,67; 75-79%)	Эссе уақытында тапсырылған, өздігінен жазылған. Құрылым негізінен сақталған, бірақ кейбір бөлімдер толық ашылмаған. Суреттер берілген, бірақ мазмұнмен байланысы әлсіз. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап беру кезінде айтарлықтай қателіктер жіберілді. Жалпы түсінік жеткілікті, бірақ дәлелдеу мен талдау жеткіліксіз.
	C+ (2,33; 70-74%)	Эссе уақытында орындалған, бірақ мазмұны толық ашылмаған. Құрылымда кемшіліктер бар (мысалы, кіріспе немесе қорытынды әлсіз). Суреттер бар, бірақ формалды сипатта. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап беру барысында қиындықтар туындаған, негізгі ұғымдар толық меңгерілмеген.
	Қанағаттанарлық бағасы C (2,0; 65-69%)	Эссе уақытында орындалған, өздігінен жазылған. Құрылым жалпы талаптарға сәйкес келеді. Суреттер берілген. Тақырып мазмұны ішінара ашылған, дәлелдемелер жеткіліксіз. Қорғау кезінде қойылған сұрақтарға жауап беру барысында нашар бағдарланған, өз тұжырымдарын сенімді дәлелдей алмады.
	C- (1,67; 60-64%)	Эссе уақытында тапсырылған, бірақ мазмұны үстірт қарастырылған. Құрылым талаптарға толық сәйкес емес (кейбір бөлімдер әлсіз немесе болмауы мүмкін). Суреттер бар, бірақ мазмұнмен байланысы әлсіз. Қорғау кезінде сұрақтарға жауаптар нақты емес, түсінігі шектеулі.
	D+ (1,33; 55-59%)	Эссе уақытында тапсырылған, бірақ сапасы төмен. Құрылымда айқын кемшіліктер бар. Суреттер толық емес немесе сәйкес емес. Тақырып жеткілікті ашылмаған. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап беруде қиналды, материалды

	D (1,0; 50-54%)	үстірт меңгерген. Эссе орындалған, бірақ талаптарға жартылай ғана сәйкес келеді. Құрылымдық және мазмұндық қателер көп. Суреттер берілмеген немесе мәнсіз. Тақырып ашылмаған. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап бере алмады немесе өте әлсіз жауап берді. Жұмыстың сапасы қанағаттанарлық деңгейде.
	Қанағаттанарлықсыз бағасы FX (0,5; 25-49%)	FX (0,5; 25-49%) Эссе уақытында орындалмаған немесе кеш тапсырылған. Мәселе өте аз қамтылған, талдау мен дәлелдеу жеткіліксіз. Құрылым талаптарға сәйкес емес немесе толық сақталмаған. Суреттер берілмеген немесе кездейсоқ таңдалған. Қорғау кезінде сұрақтарға нақты жауап бере алмады, тақырып бойынша түсінігі әлсіз. Қайта орындауға мүмкіндік беріледі. F (0; 0-24%)
	F (0; 0-24%)	Эссе мүлде орындалмаған немесе көшірме түрінде тапсырылған. Мазмұны талаптарға мүлде сәйкес емес. Құрылым, суреттер және талдау жоқ. Қорғау кезінде сұрақтарға жауап бермейді немесе қатыспаған. Жұмыс академиялық талаптарға сай емес және қайта орындауды қажет етеді.

Аралық аттестаттауға арналған тексеру парағы

Тестілеу білімін бағалаудың көп баллдық жүйесі бойынша бағаланады

Ауызша сұрау бағалау критерийлері бойынша бағаланады

Білімді бағалаудың көпбаллдық жүйесі

Әріптік жүйемен бағалау	Баллдардың сандық эквиваленті	Пайыздық мазмұны	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,0	95-100	Өте жақсы
A -	3,67	90-94	
B +	3,33	85-89	Жақсы
B	3,0	80-84	
B -	2,67	75-79	
C +	2,33	70-74	Қанағаттанарлық
C	2,0	65-69	
C -	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	
D-	1,0	50-54	Қанағаттанарлықсыз
FX	0,5	25-49	
F	0	0-24	

11. Оқу ресурстары

Электрондық ресурстар, соның ішінде, бірақоныменшектелмейді: мәліметтер базасы, анимациялық симуляторлар,

1. Электронная библиотека ЮКМА - <https://e-lib.skma.edu.kz/genres>
2. Республиканская межвузовская электронная библиотека (РМЭБ) – <http://rmebrk.kz/>

ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»	43/- 2025 33бет36-тен
Дәрілер технологиясы және фармакогнозия кафедрасы		
«Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы		

кәсіби блогтар, веб-сайттар, басқа электрондық тағамдық материалдар (мысалы: видео, аудио, дайджест)	3. Цифровая библиотека «Aknurpress» - https://www.aknurpress.kz/ 4. Электронная библиотека «Эпиграф» - http://www.elib.kz/ 5. Эпиграф - портал мультимедийных учебников https://mbook.kz/ru/index/ 6. ЭБС IPR SMART https://www.iprbookshop.ru/auth 7. информационно-правовая система «Зан» - https://zan.kz/ru 8. Medline Ultimate EBSCO 9. eBook Medical Collection EBSCO 10. Scopus - https://www.scopus.com/
---	---

Электронды басылымдар

Тойшиева, Б. Қара андыз тамырларынан көмірқышқылдық экстракциялау арқылы экстракт алу және оны зерттеу [Электронный ресурс] : - Шымкент : Б. ж., 2013

Токсанбаева Ж.С., Патсаев А.К., Сейдалиева С.К. Лекарственное ресурсосведение. – Учебное пособие. – Алматы: Эверо, 2020. – с. 116. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/800/

Токсанбаева Ж.С., Патсаев Ә.Қ., Серікбаева Т.С. Дәрілік ресурстану – Оқу құралы – Алматы: Эверо, 2020. – 112 б. https://www.elib.kz/ru/search/read_book/801/

Д.К. Айдарбаева. Қазақстанның пайдалы өсімдіктері (2-ші басылым). - Қарағанды: «АҚНҰР» баспасы, 2019. – 290 бет <https://aknurpress.kz/reader/web/104>

Практикум по ботанике : учебное пособие / составители С. Х. Вышегуров, Е. В. Пальчикова. — Новосибирск : Новосибирский государственный аграрный университет, 2013. — 180 с.]. — URL: <https://www.iprbookshop.ru/64767>.

Зертханалық физикалық ресурстар

Арнайы бағдарламалар

Журналдар (электрондық журналдар)

Әдебиет

Негізгі әдебиеттер

Орынбасарова, К. К. Дәрілік өсімдік шикізаттарын фармакогностикалық талдау: оқу құралы. - Алматы : ЭСПИ, 2021. - 308 бет. с.

Келімханова, С. Е. Дәрілік өсімдік шикізатының фитохимиялық және тауарлық талдауы: оқу құралы - Қарағанды : ЖК "Ақнұр", 2014

Токсанбаева, Ж. С. Дәрілік ресурстану: оқу құралы / Ж. С. Токсанбаева, Ә. Қ. Патсаев, Т. С. Серікбаева. - Алматы : Эверо, 2015. - 112 бет с.

Токсанбаева, Ж.С. Лекарственное ресурсосведение [Текст] : учебное пособие / Ж. С. Токсанбаева, А. К. Патсаев, С. К. Сейдалиева. - Алматы : Эверо, 2018. - 116 с.

Фармакогнозия. Экоотоксиканты в лекарственном растительном сырье и фитопрепаратах: учеб. пособие / И. В. Гравель [и др.] ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГОУ ВПО Первый Московский гос. мед. ун-т им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2013. - 304 с.

Қосымша әдебиеттер

Айдарбаева, Д. К. Растительные ресурсы Казахстана и их рациональное использование: учебное пособие. - 2-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 194 с.

Тулемисов, С. К. Жоңғар аюқұлақ өсімдігін фармакогностикалық зерттеу] : фармация маманығы бойынша мед. ғыл. магистрі ... дис.: 6М110400 / ОҚМФА. - Шымкент : Б. ж., 2013.

Дәрілік өсімдіктер және дәрілік өсімдік шикізаттары : фармакогнозия пәні бойынша оқу құралы
 Джангозина Д. М. - Алматы : Эверо, 2014

ÖNTÜSTİK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
Дәрілер технологиясы және фармакогнозия кафедрасы		43/- 2025
«Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы		34бет36-тен

Саякова, Г. М. Фармакогнозия: учебник / Г. М. Саякова, У. М. Датхаев, В.С. Кисличенко. - М. : "Литтерра", 2019. - 352 с. ил.

12.	Пәннің саясаты
<p>Білім алушыларға қойылатын талаптар: сабаққа қатысуы, тәртібі, бағалаусаясаты, айыппұлдар, ынталандыру шаралары жәнет.б.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Сабақта арнайы киімде (халатта, қалпақта) болуы қажет. 2. Оқу кестесіне сәйкес дәрістік, зертханалық сабақтарға және ОБӨЖ міндетті түрде қатысу. 3. Білім алушылар сабаққа кешікпеуі, дәрісті және сабақты жібермеуі тиісті. Сырқаттанған жағдайда анықтама қағазын және тапсыру мерзімі көрсетілген өтем қағазын көрсету қажет. Өтем қағазы деканатта алған күннен бастап 30 күн жарамды. 4. Себепсіз жіберілген сабақтар өтелмейді. Сабаққа себепсіз қатыспаған білім алушыға, электронды журналға «ж» белгісінің қасына «0» баға қойылады және төменде көрсетілген айыппұл санкциялары шегеріледі: <ul style="list-style-type: none"> – бір дәрісті себепсіз жібергені үшін аралық бақылау бағасынан 1,0 балды құрайды; – ОБӨЖ бір сабағынан себепсіз қалғаны үшін БӨЖ бағасынан 2,0 балды құрайды. 5. ОБӨЖ сабақтарына міндетті түрде қатысу керек. Білім алушы ОБӨЖ қатыспаған жағдайда, оқу және электронды журналға «ж» белгісі қойылады. 6. Әр білім алушы БӨЖ тапсырмаларының барлық түрлерін орындауы және кестеге сәйкес тапсыруы тиіс. 7. Барлық білім алушылар зертханалық сабақтарға және ОБӨЖ уақытылы, нақты дайындалуы және тақырыпты талқылау кезінде белсенді қатысуы тиіс. 8. Білім алушылардың жазбаша жұмыстарының барлық түрлері (реферат, эссе, тестік тапсырмалар құрастыру және т.б.) плагиатқа тексеруден өтеді. 9. Өз жұмыс орнының санитарлық жағдайына және жеке гигиенасын сақтауға жауапты болу. 10. Аудиторияларда тамақтануға қатаң тиым салынады. 11. Дәрілік түрлерді дайындау үшін қолданылатын аппараттармен жұмыс істеу кезінде техника қауіпсіздігі ережелерін сақтау. 12. Академияның ішкі ережелерін және тәртіп этикасын сақтау. 13. Оқытушыға және бір курста оқитындарға шыдамдық, сабырлық, төзімділік, ашықтық және тілектестік таныту. <p>Кафедра мүлкін күтімді және құнттап ұстау керек.</p>	
13.	Академияның моральдық-этикалық құндылықтарына негізделген академиялық саясат
13.1	<p>МИССИЯ, БІЛІМ БЕРУ ЖҮЙЕСІНДЕГІ ОРНЫ, ҚҰНДЫЛЫҚТАРЫ МЕН ЭТИКАЛЫҚ ҚАҒИДАЛАР https://skma.edu.kz/kk/pages/missiya-bilim-beru-zhuyesindegi-ornv-qundylvtary-men-etikalvq-qagidalar</p> <p>Миссия Бәсекеге қабілетті кадрларды даярлау саласында көшбасшы болу!</p> <p>Білім беру жүйесіндегі орны Халықаралық сапа және қауіпсіздік стандарттарына сай мамандарды даярлауға бағытталған құзыреттілік тәсілдеріне және практикалық денсаулық сақтау мен фармацевтикалық өндірістердің қажеттіліктеріне негізделген медициналық және фармацевтикалық білім берудің тиімді жүйесі</p> <p>ОҚМА АҚ өз миссиясын жүзеге асыруға негізделген негізгі этикалық қағидалар: ОҚМА АҚ ПОҚ жоғары кәсібилігі қағидасы – бұл дайындықтың барлық деңгейіндегі білім алушыларға сапалы білім беру қызметін ұсынатын ПОҚ-ның өз білімдері мен дағдыларын үнемі жетілдіруі.</p> <p>ОҚМА АҚ-дағы сапа қағидасы - қазақстандық білім беруді жаңғырту тұжырымдамасын жүзеге асыру болып табылады, оның басты бағыты жеке тұлғаның, қоғамның және мемлекеттің өзекті және перспективті сұранысына сәйкес білім беруде қазіргі заманауи сапамен қамтамасыз</p>

ететін инновациялық технологиялар мен ғылым мен тәжірибедегі жаңа жетістіктерді оқу процесінде, ғылыми-зерттеу қызметтерінде және кеңес беру-диагностикалық жұмыстарда қолдануды қамтамасыз ету болып табылады.

Оқу бағдарлау қағидасы - білім беру бағдарламаларының икемді траекториялары бойынша студентке орталықтандырылған оқу процесін іске асыру, еңбек нарығында тез өзгеріп отыратын экономикалық жағдайлар мен қазіргі заманғы үрдістерді ескере отырып, білім алушыларға олардың кәсіби өсуі үшін барынша тиімді жағдайлар жасау, мотивацияны дамыту және білім беру нәтижелерін бақылау, білім беру бағдарламаларын үздіксіз жаңарту, тиімді кәсіби қызметі үшін қажетті білімі мен біліктілік шеңберін кеңейту.

13.2

Академиялық саясат. 4-тармақ БІЛІМ АЛУШЫНЫҢ АР-НАМЫС КОДЕКСІ

1. Білім алушы Қазақстан Республикасының лайықты азаматы, тандаған мамандығы бойынша кәсіби маман болуға, шығармашылық тұлғаның ең жақсы қасиеттерін дамытуға ұмтылады.
2. Білім алушы үлкендерге құрметпен қарайды, айналасындағыларға дөрекілік танытпайды және әлеуметтік қорғалмаған адамдарға жанашырлық танытады және мүмкіндігінше оларға қамқорлық жасайды.
3. Білім алушы әдептіліктің, мәдениет пен моральдың үлгісі, азғындық көріністеріне төзбейді және жыныстық, ұлттық немесе діни белгілері бойынша кемсітушілікке жол бермейді.
4. Білім алушы салауатты өмір салтын ұстанады және жаман әдеттерден мүлдем бас тартады.
5. Білім алушы ЖОО-ның дәстүрлерін құрметтейді, оның мүлкін қорғайды, студенттік жатақханада тазалық пен тәртіпті сақтайды.
6. Білім алушы шығармашылық белсенділікті (ғылыми-білім беру, спорттық, көркемдік және т.б.) дамытуға, ЖОО-ның корпоративтік мәдениеті мен имиджін арттыруға бағытталған қажетті және пайдалы қызметті таниды.
7. Қабырғадан тыс жерде білім алушы өзінің жоғары мектептің өкілі екенін және оның ар-намысы мен қадір-қасиетін түсірмеу үшін бар күшін салатынын әрдайым есіне алады.
8. Білім алушы академиялық жосықсыздықтың барлық түрлерімен күресуді өзінің борышы деп санайды, оның ішінде: білімді бақылау рәсімдерінен өту кезінде есептен шығару және басқа адамдарға көмек сұрау; Интернет-ресурстарды қоса алғанда, көлемі бойынша кез келген дайын оқу материалдарын (рефераттар, курстық, бақылау, дипломдық және басқа да жұмыстар) өз еңбегінің нәтижесі ретінде ұсыну; плагиатқа қарсы жүйелер; жоғары баға алу үшін туыстық немесе қызметтік байланыстарды пайдалану; сабаққа келмеу, кешігу және себепсіз оқу сабақтарын өткізіп жіберу.
9. Білім алушы академиялық жосықсыздықтың барлық аталған түрлерін Қазақстанның болашақ экономикалық, саяси және басқарушылық элитасына лайықты сапалы және бәсекеге қабілетті білім алумен үйлесімсіз деп санайды.

13.3

БАҒАЛАУ САЯСАТЫ

1. Сабақта білімді бағалаудың бірнеше түрлері қолданылады. Журналға орташа баға қойылады.
2. Бақылау түрлерінің бірі бойынша (ағымдық бақылау, №1 және/немесе №2 аралық бақылау) өту балын (50%) жинай алмаған білім алушы пән бойынша емтиханға жіберілмейді.
3. Пән бойынша емтиханға жіберу қорытынды рейтинг бағасы 50 балдан кем болмауы керек (60%), ол автоматты түрде ағымдағы бақылаудың орташа бағасы (40%) + аралық бақылаудың орташа бағасы (20%) негізінде есептеледі.
4. Аралық аттестаттауды өткізу кезінде қорытынды бақылау– тестілеу түрінде өтеді.

Дәрілер технологиясы және фармакогнозия кафедрасы

43/- 2025

«Ресурстану және дәрілік өсімдік экологиясы» пәнінің жұмыс оқу бағдарламасы

36бет36-тен

14. Бекіту және қайта қарау			
Кітапхана-ақпараттық орталығымен келісілген күні	Хаттама № 4	ЖАО басшысы Дарбичева Р.И	Қолы
	25.06.25		
Кафедрада бекітілген күні	Хаттама № 6	Кафедра меңгерушісі Сағындықова Б.А.	Қолы
	26.06.25		
«Фармация» ББ АҚ мақұлданған күні	Хаттама № 4	«Фармация» ББ АҚ төрайымы Токсанбаева Ж.С.	Қолы
	24.06.25		